№ 223
შაბათი, 16 ოქტომბერი, 1899 წ.

1877—1899

იმერეთი

№ 223
შაბათი, 16 ოქტომბერი, 1899 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერილ-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

გაზეთის ღირს:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10—	6	6 —
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8 —	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„იმერეთის“ ტელეფონი № 227

„იმერეთის“ ტელეფონი № 227

გაზეთი „იმერეთი“ პირველ ოქტომბრიდგან წლის დამლევამდე ეღირება 3 მან. 50 კაპ.

კვირას, 24 ოქტომბერს,
დიმიტრი ყიფიანის საფლავზედ
მამა-დავითის ეკკლესიის გალავანში, ტფილისს
აკურთხებენ ძეგლს
პანაშვიდის შემდეგ, დილის 11 საათზედ, რასაც საყოველთაოდ იუწყება მისი ოჯ ხობა. (3—ნ.—1)

ქ. ქუთაისში
კბილის ექიმი
სალომე ი. კერესელიძე
მიიღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილის 9 საათიდგან საღამოს 6-მდე. მიხეილის ქუჩა, შნეიდერის სახლები. (30—147—12)

ქართველ ქალთა
სამკერვალო
1 ოქტომბრიდგან გაიხსნა და მიიღებს კაბებს შესაკერად.
აქვე მიიღებენ შეგირდებს.
მსურველთ შეუძლიანთ ჩაეწერნენ ერა კერვის კურსებზედ.
საპირო გამოცდილი ტანისამოსის გამომჭრელი ქალი სამკერვალოსათვის.
ადრესი: ბარონის ქუჩა, № 12.

„ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ გამგეობა აცხადებს, რომ დაცლილია
კავკავის
სკოლის მესამე მასწავლებლის ადგილი და მასწავლებლობის მსურველმა თხოვნით უნდა მიმართოს გამგეობას. მასწავლებელს ჯამაგირი ექმნება 480 მანეთი მხოლოდ იმ პირობით, რომ უსათუოდ გალობა იცოდეს და დასის შედგენა შეეძლოს. (5—1)

კვირას, 17 ოქტომბერს, 1899 წ., დილის 11 საათზე, სათავად-აზნაურო ბანკის დარბაზში, მოხდება წლიური, საზოგადო კრება
ქართული დრამატიული საზოგადოებისა.
განსახილველია საგნები:
1, წლიური ანგარიში გამგეობისა.
2. საზოგადოების ხარჯთ-აღრიცხვა დამდეგი წლისათვის.
3, სარევიზიო კომისიის წევრთა არჩევანი.
4, საზოგადოების ახალ წევრთა არჩევანი (2—1)

კავკასიის საბალნო საზოგადოება აცხადებს, რომ ტფილისის საბალნო სკოლაში 1899 წლის შემოდგომაზედ და 1900 წლის გაზაფხულზედ დაკლებულ ფასით გაიყიდება 4,000 ათასამდე ძირი საუკეთესო ჯიშის ხეხილი, ორისა და წელიწად ნახევრის დარგული და 50,000 ათასზედ მეტი ძირი დეკორატიული ხე, 1—5 წლის დარგული. (24—ნ.—9)

ტფილისის სათავად-აზნაურო სკოლის გამგეობა
ამით უცხადებს ამ სკოლის მოწაფეთა მშობელთ, რომ მოწაფეთ სასტიკადა აქვთ აკრძალული გიმნაზიების ანუ სხვა რომელიმე სახელმწიფო სასწავლებლების ტანისამოსის და ქუდების ტარება. ვისაც შეამჩევენ ამ გვარ ტანისამოსში, ან ქუდში, უთუოდ დათხოვნილი იქნება სასწავლებლიდგან. (3—ნ.—1)

ტფილისის კერძო სამკურნალო
მკურნალის
მიხეილ გედევანიშვილისა
ავადმყოფებს იღებენ ყოველდღე
კვირა დღეების გარდ
დ ი ლ ი თ:
3. ი. ჯიჯინაძე.—კბილის სნეულებანი. 8—10 საათ.
ზ. ზ. ბაღალაშვილი—შინაგანი—9—10 საათ.
დ. კ. ერისთავი—საფოსტაჭრო (საქირურგიო). 10—12 საათ.
ნ. ტ. მულინი—ყურისა, ყელისა და ტხვრისა—10½—12 საათ. (ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობისთვ).
ა. ნ. შატილოვი—თვალისა 12—1 საათ.
ია ბ. ძ. ადამიანი—შინაგანი (სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით)—12—1 საათ.
ნ. ზ. ფეიკოვი.—ბავშვებისა (ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით)—12—1 საათ.
ი. დ. ბეგთაბეგოვი—სიფილისისა, კანისა და სიზარდისა—1—2 საათ.
მ. ა. ბედევანიშვილი—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—1—2 საათ.
კ. ი. ბაქალიშვილი—ყურისა, ყელისა და ტხვრისა—2—3 საათ. (სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით).
საღამოთი:
დ. ა. ბედევანიშვილი—შინაგანი და ბავშვებისა—5—6 საათ.
ი. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.
ს. ი. ვაშაძე.—შინაგანი და მასაჟი—6—7 საათ.
სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათათვის.
ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ., დანარჩენი—მორიგებით.
ბუკია, ნიკოლოზოზის ქუჩა, სახლი საგანაშაგიდისა, № 21 (ჯარანგოზის ბეგლის პირდაპირ).
დირექტორი სამკურნალოსი **მ. ა. ბედევანიშვილი**

ექიმი
კ. ს. გელიშვილი
მ ი ი ღ ებ ს
ყელისა, ცხვირისა და ყურით
ავადმყოფებს.
დილ. 9—11 ს., საღამოზე 5—7 ს.
მიხეილის ქუჩა, ნეშენცების ეკკლესიის პირდაპირ. Михайловская, противъ кирки.
(100—31—55)

პირველი კერძო სამკურნალო
ექიმის ნავასარდიანისა
(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.
დილამაობით:
ბ. ა. ნავასარდიანი, 11—12 საათ. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.
უ. მ. ჩიქოვანი. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.
ზ. ი. ბაბანასიანცი—დილის 11—12 ს. ქალთა სენით ავადმყოფებს.
ი. ფ. პროტასევიჩი. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა, ცხვირისა და გულის ავადმყოფობისა.
ა. ჯ. ალექსეტიანცი 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.
ა. ბ. ბურკოვ. 1½—2 ს. შინაგანი და საშარდეს ავადმყოფობის.
საღამოობითი:
ი. ფ. პროტასევიჩი. 5—6 საათ.
ა. ნ. ფაბოვსკი. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა) ვენერიულისა და კანის ავადმყოფობისა.
ბ. ა. ნავასარდიანი. 7—7½ საათ.
ტ. ი. რუდენკო.—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპიულად და ბაქტეროლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს ¶ სხვ.
რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; დარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.
ო. ტ. არეანიტაკი—გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟს“, აუცარის ყვავილს და გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმების დანიშნენით. მიმჰარეთონ 11—1 საათამდე.
დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.
Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.
(—1—ფ).

ფელეტონი

უცხოთა შორის

ომი და ცივილიზაცია.—ცივილიზაცია ევროპის შორის.—„აფრიკანელი ნაპოლეონი“ სესილ როდსი.—ინგლისელების შეთქმულება ტრანსვაალში და ჯამოსონის დამარცხება.—ლონდონის მიტინგები და ბოერების ფიცი.

მკითხველებს ეხსომებათ უთუოდ, რა ლტაკებითია და სიხარულით მიეგებნენ ყველანი გააკის კონფერენციის. ბეგინი, ამ კონფერენციით გამხნევებულნი, დაბეჯითებით გაიძახოდნენ: ეხლა-კი ევროპისებით ხალხის დამღუპველ ომის მოსპობას და კაცთა შორის მშვიდობიანობის დამყარებასაო. მაგრამ, როგორცა ჰხედავთ, ეს წინასწარმეტყველება არ გამართლდა; სულ ერთი თვე არცკი გასულა ამ კონფერენციის შემდეგ და ყველასაგან ათვალისწუნებულმა და ზოგიერთის აზრით უკვე გუდანაბად აკიდებულმა ომმა, თითქოს ამ კონფერენციის გასაბრაზებლად, ხელახლა იჩინა თავი და ხელ-ახლა აალაბარა ევროპიელ-ამერიკელნი. უფრო საყურადღებო აქ ის არის, რომ აწინდელის ომის ერთი მონაწილეთაგანი ინგლისი სწორეთ იმ ცივილიზაციით სცდილობს თავისს გამართლებას, რომლის სახელითაც კონფერენცია იქმნა მოწვეული. აი, გაზეთების სიტყვით, ამ ხუთიექვსის დღის წინად, რა უთქვამს ინგლისის პარლამენტში ერთს ლორდს: „ამ ომს აზრად მარტო თავ-გასულ ტრანსვაალის ალაგმვა არა აქვს. იგი ცივილიზაციის წინა მორბედია სამხრეთ-აფრიკაში. ომს მოჰკვეტა მთელის სამხრეთ-აფრიკის გაერთიანება და იქ განათლების, ცივილიზაციის გავრცელება. ეს საქმე ჩვენ გვადევს ვალად და ამიტომ არაგითარ ომსა და ხარჯს არ უნდა დავერიდოთო“. როგორცა ჰხედავთ, ინგლისი დიდ უანგარებებს იჩენს, იგი თავისთვის-კი არა, ცივილიზაციისთვის ზრუნავს, და ეს ინგლისის მხრით პირველი მაგალითი არ არის: ცივილიზაციისათვის ზრუნავდა იგი სუდანში ომის დროსაც, როდესაც გენერალმა კიჩენერმა ასობითა და ათასობით ამოაწყვეტინა თავისს ჯარს მოხდისტები.

* * *

ერთს ფრანგულს ჟურნალში ევროპიელთა მიერ ამ ცივილიზაციის გავრცელების შესახებ შემდეგი საუცხოო სცენა დაბეჭდილი:

„განათლებული, მუნდირში გამოწყობილი და თავით ფეხამდე შეიარაღებული ევროპიელი აფრიკელ ველურის ქოხს მიადგა და კარებს კაკუნი დაუწყო.

— ვინ აკაკუნებს კარებს?—შეეკითხა შიგნიდგან ქოხის პატრონი.

— ცივილიზაციის სახელით გიბრძანებ კარები გააღო. წინააღმდეგ შემთხვევაში ძალით გამოვანტვრევ და შემოვალ.

— რა გნებავთ?—კარების გაღებისთანავე ჰკითხა ველურმა.

— მე ევროპის ცივილიზაციამ გამომგზავნა, უნდა განათლება გავავრცელო და გონიერ ხალხად გაგხადოთ.

— მერე, რა არის მაგისთვის საჭირო, როგორც უნდა მოვიქცეთ?

— უპირველეს ყოვლისა ტატველა სიარულს უნდა გადაეგეიოთ. ევროპიელებივით უნდა ჩაიცვათ შარვალი, სერთუკი, ფრაკი, ყვითელი ხელთათმანები და სხვ. ყველა ამას სულ იოფად მოგყიდით.

— აქ საშინელი სიცხეა, ვერ ვატარებთ ტანისამოსს: სული შეგვეხუთება და დავიხოცებით.

— ეგ არაფერი, ცივილიზაციისთვის სიკვდილი ბედნიერებად უნდა მიგაჩნდეთ!

— გმადლობთ, თქვენ მეტად გულკეთილი ბრძანდებით.

— გავანებოთ მაგას თავი. ეხლა ერთი ეს მითხარი, როგორა სცხოვრობ?

— როცა მშიან ტყეში მივდივარ, ხილსა ვკრეფავ და ვჭამ, საზოგადოდ, თავის დროზედ ვჭამ, თავისს დროზედ ვსვამ და ვიძინებ.

— რა ბარბაროსობაა! მარტო ჭამა, სმა და ძილი? მუშაობა მეგობარო? უნდა იმუშაოთ კიდეც: თუ არ იმუშავებთ, იძულებული ვიქმნები დაგიპატიმროთ მუქთად ყოფნისათვის.

— თუ მაინცა და მაინც მუშაობაა საჭიროა, დუქანს გავხსნი და ვაჭრობას დავიწყებ: შაქარსა და ყავის გავყიდი.

— ჰოო, მაშ თქვენ საკუთრებაც გქონიათ! კეთილი ინებეთ და ასი ფრანკი მიბოძეთ.

— რათა?

— განა არ გესმით რათაც? განათლებულს ქვეყანაში ყოველმა კაცმა გადასახადი უნდა გაიღოს. ეს პირველი ნიშანია განათლებისა.

— მე რომ ფული არა მაქვს!

— ფულის მაგივრად ყავასა და ჩაის მივიღებთ. აბა ჩქარა, თორემ უბძანებ და სატუსაღოში ჩაგსვამენ. იქედი კი მაქვს, რომ არ მიმიყვან მადნამდე, მიხვდები, რა არის ცივილიზაცია და ულაპარაკოლებლივ გამოიტან ყველაფერს.

— ჰაიდა ცივილიზაციავ!—შესძახა გაკვირვებულმა ველურმა, ზურგი უბრუნა ევროპიელს და ტყისაკენ

ახალი ამბავი

⁂ ქალაქის სასანიტარო-სამკურნალო ინსპექტორმა გამოძიება მოახდინა სემინარიელის გოგოლაძის უბედურ შემთხვევის გამო, რომელსაც ქალაქის სამკურნალოში დახმარება არ აღმოუჩენეს და რომელიც საავადმყოფოში წაყვანის დროს გზაზედ გარდაიცვალა. გამოძიების-მიერ ბრალი ედება სამკურნალოს ზედამხედველს ბ-ნს ხუდადოვს, რომელსაც გაურკვევლად შეეტყობინებინა ავადმყოფის მიყვანის ამბავი იქ მყოფ მკურნალისათვის.

⁂ ქ. ტფილისის ყველა სასწავლებელთა მოსწავლეთ ნება მიეცათ უფასოდ დაათვალიერონ სამეურნეოთ-სამოსწავლო გამოფენა.

⁂ მიწად მოქმედების სამინისტროს საგანგებო მინდობილებათა მოხელე ვიტმერი ამ დღეებში აგრონომ თავ. ანდრონიკაშვილთან ერთად მიემგზავრება გორის მაზრის სოფ. ალიანში ამერიკულ ვაზის სანერგეს დასათვალიერებლად, იქიდგან იმავე აზრით გაემგზავრება საქარის სანერგეში და შემდეგ-კი ბათუმის გზით პეტერბურგში წავა.

⁂ ამ მოკლე ხანში დაიბეჭდება და გამოვა კავკასიის მევენახეობისა და მეღვინეობის ცნობათა კრებული, გამოაცემა კავკასიის საფილოქსერო კომიტეტისა.

⁂ წელს ვაზის ავადმყოფობის სამკურნალო მნქანებისა და მასალების მოთხოვნილება კავკასიაში შესამჩნევი იყო, ამ საგნების შემოსატანად ბაკუ-ს მოსპობის გამო. კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას, რომელსაც ამ მასალების საწყობები აქვს ტფილისში, კახეთის სხვა-და-სხვა ადგილებში და იმერეთში, გაუყიდნია 10 ათას ფუთზედ მეტი შაბიამანი და გოგირდი. მრავალი მასალა გაყიდულა აგრეთვე საქარის სანერგისა და კავკასიის საბაღოსნო საზოგადოების საწყობებიდგან. მაგრამ გარდა ამისა, ვაზის ავადმყოფობის სამკურნალო საშუალებათა ჰყიდდნენ ზოგიერთი სავაჭრო ფირმებიც, რომ ლოგან ერთს 8 ათას ფუთზედ მეტი შაბიამანი და გოგირდი გაუყიდნია.

⁂ მიწად-მოქმედების დეპარტამენტმა 200 ცალი წიგნი, „ვაზის ავადმყოფობანი“ გამოუგზავნა მიწად-მოქმედების მინისტრის კავკასიის რწმუნებულს ადგილობრივ მეურნეთა შორის გასავ

ელებლად უფასოდ.

⁂ ტფილისის ქალაქის გამგეობამ განმარტა, რომ ქალაქის საბჭოს მკურნალები ვალდებულნი არიან პირველი სამკურნალო დახმარება აღმოუჩინონ განურჩევლად ყველას, ვინცა ეი მთ ასეთის დახმარებისათვის მიმართავს.

⁂ 14 ოქტომბერს, ხუთშაბათს, ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურობის თეატრში დაიწყო წარმოდგენების მართვა ქ-ნ დაგმაროვის დასმა. პირველ წარმოდგენად ითამაშეს „ნატვრის თვალი“, სამ-მოქმედებიანი ოპერეტი, რომელშიაც ჰერაოგის ლორანის როლს თამაშობდა ბ-ნი დმიტრიევი, ბეტინასს—ქ-ნი ტროიკისა და პიპოსას—ბ-ნი ვლადიმიროვი. წარმოდგენამ საუცხოოდ ჩაიარა. საზოგადოებით სავსე იყო თეატრი.

⁂ 16 ნოემბერს ტფილისის სამოსამართლო პალატაში დანიშნულია განსახილველად საქმე ცნობილის ახალციხელ მიხეილ მეფისაშვილისა და სხვათა, რომელთაც ივანე მეფისაშვილის მოკვლა ედებათ ბრალად.

⁂ როგორც ისმის, წესდება დურგალთა ამხანაგობის „ᲨᲝᲠᲝᲛᲘᲡ“-ა, რომელიც ტფილისში არსდება, ამ ჟამად განსახილველად წარედგინა კავკასიის უმაღლეს მთავრობას. ტფილისის საგუბერნიო მთავრობის მხრივ დაბრკოლება არ არსებობს ამხანაგობის დასაარსებლად.

⁂ ამ დღეებში კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველმა ნება დართო განაგრძონ საჯარო ლექციების კითხვა ტფილისის მომავალ საშუალო-სამოსწავლო კურსების საგნებიდგან. დარბაზს ლექციების საკითხავად 1-ლი კლასიკური გიმნაზია უთმობს.

⁂ ტფილისში ჩამოვიდა ქუთაისიდგან ქუთაისის ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარე ს. ა. ბოგოროდსკი.

⁂ ტფილისში ჩამოვიდა ნოვოროსიის ნაწილის ხარკის ამკრეფი ინსპექტორი ბ. პავლოვიჩი, რომელიც დანიშნულია ამიერ-კავკასიაში ხარკის აკრეფის წეს-რიგის შესაცვლელად ტფილისში დაარსებულ კომისიის საქმეთა წარმოებელად.

⁂ სათანადო დაწესებულებას ლაპარაკი აღუძრავს იმის შესახებ, რომ ამიერ-კავკასიის ზოგიერთი ადგილები განთავისუფლებულ იქმნეს ჯარის დასაბინავებლად და სატუსაღოთა გასათბობ-გასანათებლად საჭირო ბეგარისაგან.

⁂ ტფილისის ოლქის სასამართლო ნ ნოემბერს ქ. გორში განიხილავს საქმეს ჯარის-კაცებად ნამყოფის ტ. შევლოხაშვილისას და გლეხის ივ. შევლოხაშვილისას, რომელთაც ისა ჰბრალდებათ, რომ თავს დაეხნენ იარაღით ხელში გორის მაზრის გლეხს ძერეულაშვილს.

⁂ ველისციხის სასოფლო სკოლასთან სამეურნეო განყოფილების დაარსების საქმე, რომლის შესახებ კახეთის ერთმა მევენახემ შუამდგომლობა აღძრა მიწად მოქმედების მინისტრის წინაშე, ამ ჟამად, როგორც ისმის, განსახილველად გადაეცა განსაკუთრებულ კომისიას, რომელიც შესდგება ვ. ნ. გეევსკისა, ფ. ა. შიმანოვსკისა, თავ. ი. ზ. ანდრონიკაშვილისა და ს. ნ. ტიმოფეევისაგან.

⁂ რადგან ტფილისის ტრაქტირთა პატრონები ხშირად სჩივიან, ქალაქი დიდ გარდასახადს გვაწერს და თან უწესოდაც ანაწილებს ჩვენს შორისაო, ამის გამო ტფილისის გუბერნატორმა სთხოვა ქალაქის მოურავს განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ ამ საქმეს და ლონის ძიებანი იხმარეთ, რათა ტრაქტირების ჯგუფებად განაწილება სატრაქტირო დებულების მიხედვით ჰხდებოდესო.

⁂ 1900 წლის საშუალო აქციზი, რომელიც განაწილებულ იქმნა სასტუმროს პატრონთა შორის, უდრის 4,536 მან., ხოლო ყავა-ხანების აქციზი-კი—720 მან. სასტუმროებისა, ლუდ-ხანებისა და ბუფეტების პატრონებმა უარი განაცხადეს ურთიერთშორის განაწილებაზედ და ამიტომ თვითონ გამგეობა გაანაწილებს. სასტუმროების აქციზი უდრის 1,932 მან., ლუდხანებისა—480 მ. და ბუფეტებისა—2,592 მ.

⁂ სოფ. ქარჯინი, (კავკასის მაზრა). სამს ენკენისთვეს ამ სოფელში შეიპყრეს ციმბირიდგან გამოქცეული სოფელ ფისილმონ ყავაში მცხოვრები, ბიზაროვი, რომელიც ბერდანით და სხვა იარაღით იყო შეიარაღებული. ბიზაროვს ხელის გამოღება უნდოდა, მაგრამ ველარ მოახერხა, ისე გაბაწრეს.

⁂ ს. ვარანი, (გორის მაზრა). დიდი ხანია, რაც სამრევლო სკოლის დაარსებას შეუდგენენ აქაურები, მაგრამ უთანობის გამო დღესაც ყურმიგდებულია. გლეხები სულველნი თანახმანი არიან თითქმის, მაგრამ მოთავე არავინა ჰყავთ.

⁂ სოფლის ნაწარმოებთა ბარჩაბა ამ ბოდო დროს თეთრ დუქანთან ეადუდობენ სოფლელთაგან სხვა და სხვა გვარ ნაწარმოებს, ხან და ხან ეს ეკუბატონები ძალ-მომრეობას სმარობენ და სოფელელებს არ აცდიან ბაზრამდე მოიტანონ ნაწარმოები.

⁂ ამ დღეებში გორის მაზრის სოფ. დოესში ადგილობრივმა გლეხმა ქალმა სიდამონიმაისამ მოჰკლა ამავე სოფლის მცხოვრები ხარბუნაძე. ბოდიეიმ კამოხრეკილა, რომ ხარბუნაძე ქალსა მაკოდნოდა სიდამონიმაისას და მოეწყალებინა მისი გაუბატიურება, მაგრამ ქალს წინააღმდეგობა გაუწია და, რაკი გერაფერს გაუსწორიო, ეტანა ხელი სანაგლისათვის და ამით 28 ადგილას სასიკვდილოდ დაჭრა ხარბუნაძე.

⁂ ქალაქის საბჭოს დადგენილება გარეგანს ცხვრის ხორცის ნახრის 7 კაპეიკამდე დაკლებას შესახებ დამტკიცებულ იქმნა.

⁂ ქუთაისის გუბერიელის საქალაქო საპარქიო სასწავლელი გაბრიელებულ მდგომარეობაში იყოფება სასწავლებლის წინ ქუჩის მოუკირწყვლელობის გამო. ქუჩაზედ გამუდმებით ლაფი სდგას, რომელიც მცირეოდენის წვიმისაგან ტბად იქცევა ხოლმე

მოუსვა. მას შემდეგ ცივილიზაციით შეშინებული ველური ტყიდგან ლარ გამოსულა.“

* * *

ტრანსვაალელი ბურები თუმცა ველურები არ არიან, მაგრამ ინგლისელები მაინც საჭიროდ სთვლიან მათ შორის „ცივილიზაციის“ გავრცელებას, მით უმეტეს, რომ ეს ბურები, მათის სიტყვით, საშინლად ავიწროებენ და სტანჯავენ ტრანსვაალში მცხოვრებ განათლებულ ინგლისელებს. ხოლო ცივილიზაციის გასავრცელებლად ინგლისს სამხრეთ აფრიკაში თვისი მოციქულიცა ჰყავს მილიონერი სესილ როდსი, ეს „აფრიკანელი ნაპოლეონი“, როგორც ევროპაში ეძახიან. გაზეთები ნაკლებად იხსენიებენ ამ სესილ როდს, ნამდვილად-კი ყოველისავე ავან-ჩავანი სამხრეთ აფრიკაში და აწინდელის ომის მიზეზიც სწორედ ეს ვაჭბატონი გახლავთ.

სესილ როდსი ჯერ ისევ ახალგაზდა იყო, როდესაც ლონდონს თავი მიანება და მკირეოდენის თანხით სამხრეთ აფრიკაში წავიდა ბედის საცდელად. იქ ისე მოხერხებულად მოიქცა, რომ ცოტა ხნის შემდეგ არამც თუ მილიონები შეიძინა, არამედ კაპის ახალშენის პირველ მინისტრადაც გახდა. მეავეპატრიოტობითა და დიდის ფულით აღტაცებული როდსი მუდამ აქებებდა ინგლისის მთავრობას და აფრიკაში ჯარის აგზავნენდა ახალ ახალის ქვეყნის შესაძენად. სწორედ ამ როდსის მეცადინეობით ჩაიგდო ინგლისმა ის უზარმაზარი პროვინცია, რომელიც როდსის პატივსაცემად როდეზია დაერქვა. ამ ჟამად როდეზია თითქმის მთლად სესილ როდსის საკუთრებას შეადგენს: იქაური მადნები როდს რამდენსამე მილიონ მანეთს შემოსავალს აძლევს წელიწადში.

ტრანსვაალის მადნებიც უმთავრესად ამავე კაპიტალისტის ხელშია; სხვა მწარმოებელნი როდსის ყურ-მოჭრილი მონები არიან. გაუმაძღარმა როდსმა ტრანსვაალში ისევე მოინდომა გაბატონება, როგორც დღეს კაპის ახალ მენსა და როდეზიაშია გაბატონებული. მაგრამ იმისს სურვილს წინ აღუდგა ადგილობრივი მთავრობა, განსაკუთრებით-კი „ბიძია პავლე“, პრეზიდენტი ტრანსვაალისა. აი სწორედ ამ დიდგან იწყობა სესილ როდსის ბრიკები: გაზეთების შემწეობით ინგლისში ხმა გავიცელა, რომ ბურები მტარვალები არიან, რომ აღგილობრივი მთავრობა საშინლად ავიწროებს ინგლისელებს, დიდ ხარჯს ართმევს, სდევნის და სხვა. ქრთამისა და მუქარის შემწეობით თვით ტრანსვაალში მცხოვრები ინგლისელებიც ალაპარაკა, ის ინგლისელები, რომელნიც ტრანსვაალის მიწა-წყალში აუარებელ ფულს იძენენ. ასე გასინჯეთ, უბრალო მუშაკი, რომელმაც რამე ხელობა იცის, დღეში იქ 8—12 მანეთს იღებს.

* * *

ბოლოს სესილ როდსმა ტრანსვაალის რესპუბლიკის დამხობაც განიზრახა. 1895 წელს როდსმა ქალაქ იოგანესბურგში (ამ ქალაქში ინგლისელები და ქვა-მადნებიანსხვა მწარმოებელნი სცხოვრობენ) განსაკუთრებული საზოგადოება დაარსა. ამ საზოგადოებას აზრად ჰქონდა აჯანყების მოახდენა, რესპუბლიკის დამხობა და ტრანსვაალის ინგლისთან შეერთება. კომიტეტი გულმოდგინედ შეუდგა საქმეს და ინგლისიდგან საიდუმლოდ ტყვიაწამალიც-კი გამოიწერა. კომიტეტის განზრახვით იოგანესბურგელნი მაშინ უნდა აჯანყებულიყვნენ, როდესაც დაქირავებული რაზმი, ჯემსონის-მეთაურობით, ტრანსვაალში შეკიდდა.

30 დეკემბერს, 1895 წელს კომიტეტს აცნობებს, რომ ჯემსონი უკვე შეძოვიდა ტრანსვაალში და დღე-დღეზედ იოგანესბურგს მოადგებაო. იმავე დღეს კომიტეტმა ქვა-მადნოსანებმა მუშაობა შეაჩერებინა, მაკაზიები დაიკეტნინა და თავისს მიმხრენი საომრად მოამზადა. ყველანი დარწმუნებულნი იყვნენ, რომ ბუერებმა არაფერი უწყიან და ამიტომ ალბულიად ომ ძომხადებულანო. ასეთ იყენ ომი „კომიტეტი, როდესაც 2 ივნვარს იოგანესბურგში ამბავი მოვიდა, რომ ბოერებმა ძიწასთან გაასწორეს ჯემსონთა რაზმია. ამ ამბავმა კომიტეტს თავ-ბზარი დასცა; გონს ვერ მოსულიყო და ვერ გაეგო, ბოერებმა სადგან მეტეყლა ჯესონის მეთოსტელა, ბოლო-თუ მეტეყლ სადგან ძოიბეულეს ესე ალე ჯაოის მოკეფეა.

ბოერებმა-კი ერთის თვის წინად გიგეგს თეთრე ინგლისელების განზრახვა, და, თუმცა თავაირაც მამინვე შეუდგნენ, მაგრამ ინგლისელებს ისე მოიჩვენეს თავი, ვითომ არაფერი ვიცითო. როდესაც გაგზავნილმა კაცებმა ჯემსონის მოახლოვების ამბავი აცნობეს მთავრობას, ამ უკანასკნელმა დაუყოვნებლივ ჯარი გაგზავნა იმის დასამარცხებლად და შესაპყრობად. პირველი შეტაკება 1 ივნვარს, 1896 წელს მოხდა. ბოერე-

---

*) იხ. „ივერია“. № 222.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გამოვიდა, უტოდანარი და უკაირათო ამისი ტოდი, ქმელი, დ, დ, დ, ოდ ერმალი ამის ᲯᲐᲜ-ᲬᲣᲚᲔᲑᲘ მონაკრებულს მალეთ თუ ცხადიე მედგუმეებთან მიარბენინეენ ახალ-ᲛᲝᲓᲐᲚᲘ ᲗᲐᲛᲐᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ სასეიდ�d და ისეც მამასისᲚᲔᲑᲘᲡ ᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲯᲔᲚᲘᲗ ᲑᲐᲯᲐᲠᲜᲘᲡᲚᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡ ᲣᲛᲐᲠᲜᲐ ᲛᲐᲢᲚᲘᲡ ᲯᲔᲑᲘᲡ და ᲯᲔᲑᲘᲡ ᲐᲓᲔᲑᲔᲑᲘᲗ. ᲯᲐᲠ ᲨᲔᲯᲣᲜᲔᲑᲘᲗᲐᲜ ᲘᲡᲘᲜᲝᲢᲝᲐᲛᲘᲢᲐᲓ ᲨᲔᲛᲔᲯᲣᲚᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡᲗᲐᲜ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲓᲐᲛᲘᲜᲐᲕᲓᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲔᲯᲣᲚᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡᲗᲐᲜ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲓᲐᲛᲘᲜᲐᲕᲓᲔᲑᲘᲡᲨᲘ. რᲐᲓᲐ?—ᲘᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, რᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ ᲣᲢᲝᲓᲐᲜᲐᲠᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡ-ᲛᲘᲜᲓᲝᲓᲐᲛᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲔᲯᲣᲚᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡᲗᲐᲜ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲓᲐᲛᲘᲜᲐᲕᲓᲔᲑᲘᲡᲨᲘ. რᲐᲓᲐ?—ᲘᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, რᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ ᲣᲢᲝᲓᲐᲜᲐᲠᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡ-ᲛᲘᲜᲓᲝᲓᲐᲛᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲔᲯᲣᲚᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡᲗᲐᲜ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲓᲐᲛᲘᲜᲐᲕᲓᲔᲑᲘᲡᲨᲘ. ᲠᲐᲓᲐ?—ᲘᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, რᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ ᲣᲢᲝᲓᲐᲜᲐᲠᲘ ᲯᲔᲑᲘᲡ

ლიე და ქუჯლანი კი სერგანტ ფურთან ერთად ნაფუტკარ სოფელში წასულან, სადაც ტყეათ დაბრადი მენია იწვა. მეორე დღეს დილით ამბითთან მისულან უნტერ ოფიცრები ტიერო და ბუტლიერსი, რომელნიც ეფუფ შანკანისაგან გამოქცეულიყენენ. ჯარის-კაცთ, რომელნიც ეფუფს გაჰყვნენ, დაეფუფნენადად ამბოხება მოაწყვნინათ, მოუტანათ ზარბაზანი, ტოტა გაშორებთან სოფელს, შეაშე დაეშენათ სოფლისათვის ზარბაზანი და თოფები და შანკანი მოეკლეთ. ეფუფ გაჰქეფენ სოფლიდგან, მაგრამ 17 იეფლის მაინც დაბრენეულა, სადაც იგი მოეკლეს დარბეს, რის შემდეგაც ეფუფ ჯარის კაცი, რომელნიც მას გაჰყვნენ, რაზმში დაბრუნებულა. რაზმის უფროსობა ეკისრნა ლეიტენანტ მაფეს, რომელსაც, როგორც ამის წინადაც იუწუთოდა დეპეშა, ა. დაუწეეტია ფურო-ლამის რაზმს შეურეფდეს.

—

იაპონია და ჩინეთი. გაზ. „Hanb. Korr.“-ს აუწეეს შანხაიდგან თავისი კორესპონდენტი, რომ ჩინეთი და იაპონია ერმანეთს მოუფიდგენენ და ხელშეკრულობა დასდესო. კორესპონდენტის სიტეეთო, ხელშეკრულობის თანახმად, ჩინეთის ფლოტის ხელმძღვანელობა და კერძო კომპანის უფროსობაც-კი იაპონიის ოფიცრების ხელში უნდა ეფეკეს, სანამ ეს ეკანასკნელნი არ დარწმუნდებიან, რომ იაპონიის საზღვაოსნო სასწავლებლებში აღზდილნი ჩინელები საკმაოდ მომზადებული არიან საძმაკერო კომპანის უფროსობა შეიძლონო. თუ ვინაიცოცა ომის დროს გაუწერეს იაპონიას, ჩინეთის ფლოტი დაუფიტენებიაც უნდა შეუერთდეს იაპონიასს და იმის ზღვათ კომეტობის კანკარეულების ქვეშ უნდა იმეფფეთდეს. ჩინეთს თუ ვინმესთან ომი მოუხდა, იაპონიის ფლოტა უნდა შეეფდეს მას და ისე უნდა იბრძოდეს, ვითომც თავისს ხეკეთბრს მაშეულს იცავდეს. რათა ჩინეთმა კარგად დაეფასოს თავისი მოკავშირეს მეგობრობაა, — ამბობს კორესპონდენტი, — იაპონია უკანეკ უბრეკენს მას ომ ომ ეგეპტეს, რომელიც ეკრანულ ომის დროს წაართეა. ამ ეკეთ შორის, კორესპონდენტის სიტეეთო, ბევრი ერთობ დაძეკეფეულა და მათი ხმრეს კაშიდეს ზღვაში შეეფლებელი ეოფფლა მაგრამ ორი ეკეი ისე შენახულა, რომ ეხლაკე შეიძლება თოფრმე ისინი შეეკრთოს ჩინეთის ფლოტს. ამის დასამტკიცებლათ, რომ მარდა დაეკავშირდნენ ერთმანეთს ჩინეთ იაპონია, კორესპონდენტს ის მოეკეკეს სიბეთად, რომ შანხაის არსენალში ეხლა ბარეკლად გამოეეზიანათ იაპონიის ფიფერი, რომელიც იაპონიის ჯარში ირიცხება, მაშინ როდესაც ჰკმაღლინან ეკეკეს ოფიცერს, რომელნიც იაპონიიდგან ჩინეთში მოდიოდნენ ინსტრუქტორებად, ჯერ საბსიბურისათეის თავი უნდა ეფენებინათ და მხოლოდ მერმე შეეიღოთ ჩინეთის ჯარში შესვლა. შეთანხმება, რომელის შესახებაც ლაპარაკეა, კორესპონდენტის სიტეეთო, კეკეშირის ხელშეკრულობის ერთ ნაწილს შეადგენს; ჩინეთი იაპონიის ხელშეკრულობა თავიანთ თავის დაცვისა და სხვეკეზედ ბანდაშერების შესახებ საკმაოთ ჯერ თუმცა არ არის დადებული ფორმალურად, მაგრამ უთუოდ განხორციელდება, დიდმა სახელმწიფოებმა თუ არ შეუშალეს ხელი.

დეპეშები

სიეკარუდი, სარწმუნოება! აი ის შეკვეკების წყარო, რომლდგანაც ბეფნიერება გამოაწეხეუნეს.

ბ. დ—შვილი

* * *

ამაზე საძულველ არა არარა, როდესაც ისეთ სულმწარალის კაცის, და მასთანეკ მიმრეცნირის, ხმასა ნარნარსა, ეკნკეს მოფერადებულს და მოტეტალებულს.

ლასურიძე

ეურნალ-გაზეთებიდგან

(ამოკრებილი ამბები)

ამ რამდენისამე წლის წინად საფრანგეთის მთავრობამ გამოსცა ახალი კანონი, რომლის ძალითაც ხაზინას თავისს ხარჯით უნდა აღეზარდა საშუალო სასწავლებელში ერთ-ერთი ბავშვი იმ დედ-მამისა, რომელსაც შვილი-შვილი ჰყვანდა. ამ კანონის გამოცემის დროს მთავრობამ ცნობები არ მოკრიბა იმის შესახებ, თუ რამდენი ასეთი დედ-მამა საფრანგეთში; ეგონა ცოტა არისო და ხარჯიც ცოტა მოგვივო. მაგრამ შემდეგ, როდესაც სტატისტიკური ცნობები შეკრიბეს, 250,000 ოჯახი აღმოჩნდა ასეთი და ხაზინას იმათ შვილების აღსაზრდელად 250 მილიონი ფრანკი უნდა გადაედო. ასეთის დიდის ხარჯის გამო მთავრობამ ეს კანონი მალე ისევ გაუქმა.

* * *

პარიეის ერთ-ერთ მუზეიში ამ ქამად აჩვენებენ მსურველთ ერთს ქონდრის კაცს, რომელსაც თავისს სიპატრაგით ყველანი განცვიფრებასა და გაკვირვებაში მოჰყავს. ეს კაცეს თუმცა უკვე ცხრამეტის წლისაა, მაგრამ წანით 2 ნახევარ კილოგრამაზედ *) მეტს მაინც არ იწონის თურმე. სიმაღლით მხოლოდ 59 სანტიმეტრია. აუარებელი ხალხი მიდის თურმე ეუზეიში ამ ქონდრის კაცის სანახავად.

* * *

ქ. გრაცში ამას წინად ძეგლი დაუდგეს შესანიშნავ პოეტს ვოლფგან გეტეს. ერთის გაზეთის რედაქციამ, რომელიც ძეგლისათვის შემოწირულებასა ჭკრეფავდა, ადგილობრივის უნივერსიტეტის პროფესორისაგან მიიღო ათი ფლორინი და ამ ფულთან ერთად შემდეგის შინაარის წერილიც. „ერთხელ ჩვენმა სახელოვანმა პოეტმა გეტემ მამა ჩემი, ექიმი შუზარდი, რეტორანში სადილად დაპპატიჟა და დიდი მასპინძლობა გაუწია. მაძა ჩემსაც უნდოდა სამაგიეროო პატივი ეცა, მაგრამ მალე გარდაიცვალა და თავისს განზრახვის სისრულეში მოყვანა ვერ მოასწრო. ამის გამო ეხლა გიგზავნით ათ ფლორინს მამი ჩემის ნაცვლად და გთხოვთ ეს ფული ძეგლს მოახმაროთ“.

* * *

ფსიხოლოგი კოლსონი ერთს ეურნალში შემდეგს ამბავს იუწუეს, საიდანაც აშკარადა სრანს, რა ძალა და გავლენა აქეს ჭთაგონებას. „ერთ შუშაში, — მოგვითხრობს კლოსონი, — ჩვეულებრივი წმინდა წყალი ჩავასხი, ჰიკა მაგრა პირს დაუეე და უნივერსიტეტში წავიღე. აუდიტორიაში როდესაც ლექციის კითხვა გავათავე, სტუდენტებს გამოეკითხე, რომ ამ შუშაში ერთ გვარი მწარალი ნივთიერეეაა, თავს მოვზდი და, როდესაც სუნი იგრძნოთ, ხელი აიწიერეთ მეეკი. მოვხადე შუშას საცობი და თან, ვითომ უსიამოვნო სუნით შეეწუხებულმა, თავი გვერდზედ მივიღე. შემდეგ ეოტაოდენი წყალი ამ შუშიდგან ბამბაზედ დავასხი. 15 წუთის შემდეგ პირველ რიგში მჯდომმა სტუდენტებმა აიშვიერეს თითი, 40 წუთ. შემდეგ „სუნი“ სხვებმაც იგრძნეს და იმათაც თითი აიშვიერეს. უთუოდ დანარჩენნიც იგრძნობდნენ სუნს, მაგრამ რადგანაც პირველებმა განაცხადეს, სუნმა ძალიან შეეკვეწეხო, და გარედ გასვლაც დაიპირეს, შუშას თავი დავხურე და ყუთში შეეინახე. ამ რიგად, თუმცა შუშაში ჩასხმული წყალს არავითარი სუნი არა ჰქონდა, შთაგონების ძალით, სტუდენტებმა დარწმუნებულთ, რომ მართალს ვეუბნებოდი, მართლა იგრძნეს სუნი და, ისე გასინჯეეთ, გარედ გასვლაც კი დაიპირეს.“

*) კილოგრამმა—2,44 ფრანკიანი.

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა საგენტოსაგან)

14 ოქტომბერი

ლონდონი. საზხედრო სამინისტრომ არა ოფიციალურად გაიგო, რომ ორი ოფიცერი გუსარის რაზმისა და ექვსი ოფიცერი დუბლინის რაზმისა ტყვედ წაიყვანეს ბოერებმაო. ჭფერობენ, რომ გუსართა მთელი ესკადრონი გლენკეესთან ომის შემდეგ ბოერების მიერ ტყვედ იქმნა წაყვანილი. „Even News“-ს ლედი სმიტიდგან ატყობინებენ, რომ ამ გუსარებს, როდესაც ბოერებს გამოუდგენენ, გზა დაეკარგათ და მხოლოდ დიდის წვ ლების შემდეგ დაბრუნდენენ უკანაო. სამხედრო სამინისტრო ამ ამბის წინააღმდეგ აცხადებს, რომ ჩემ მიერ მიღებული არა ოფიციალური ცნობა უფრო მართალი უნდა იყოსო.

სამხედრო სამინისტრომ მიიღო დეპეშა ლედი-სმიტთან უადტისა და ბოერების ბრძოლის შესახებ. ინგლისელებს მოუკლეს 12 კაცი და დაუჭრეს—89.

ბერლინი. როგორც დილის გაზეთებს ბრიუსელიდგან დეპეშით ატყობინებენ, ლეიდს გამოუცხადებია ეურნალისტებისათვის, რომ ბოერები თავისუფლებისათვის უკანასკნელ სასხლის წვეთამდე იბრძოლებენ: მათ სიკვდილი ურჩევნიათ ინგლისის ქვეშევრდომობასაო.

ლონდონი. საზოგადოებათა პალატა. დევიტმა სთქვა, რომ აწინდელი ომი უდიდესი დანაშაულობაა ამ საუკუნეშიო. უკმაყოფილების ნიშნად დევიტმა რწმუნებულობას თავი გაანება.

კუინსტონი. სამხედრო გემები: „ფურიეუსი“, „პელორუსი“ და „ჰაკტოლუსი“ ნაშუადღევს გავიდნენ ადედან. ფიქრობენ, რომ ეს გემები კლირთან რვა სხვა დიდს და ორ პატარა გემს შეუერთდებიან და ერთად გიბრალტარში წავალენო. როგორც ამბობენ, ეს ესკადრა ესპანიის ან პორტუგალიის ერთ-ერთ ნავთსადგურში შევა.

ლონდონი. „Times“-ს დეპეშით ატყობინებენ მეფკინგიდგან: „6 ოქტომბერს ბურების გენერალმა კრონიემ მეფკინგთან მყოფის თავისს ჯარის უდიდესი ნაწილი ქალაქს მოაშორა. ამბობენ, რომ სადღაც მახლობლად დიდი ბრძოლა მოხდა და ეს ჯარი იქ წავიდაო. ზოგნი იმას ჭფიქრობენ, რომ კრონიემ ჯარი დამალა, რათა ქალაქიდგან გამოიტყუოს ინგლისელნი და თავს დაეხახსო.

პარიეი. „Matin“-ი ამბობს, გერმანიამ რომ წინადადება წამოაყენოს საზრეეთ აფრიკაში თანასწორობის დაცვის შესახებ, საფრანგეთი წინ არ აღუდგება ამ წინადადებასაო. საფრანგეთის მანდილოსანთა საზოგადოებამ დაადგინა გაგზავნოს ტრანსვაალში სამგზავრო საავადმყოფო და ხელის-მოწერა გამართოს ომში დაჭრილ ტრანსვაალელთა სასარგებლოდ.

ბადენ ბადენი. ხელმწიფე იმპერატორს, დედოფალ იმპერატრიცას, ჰესენის დიდ ჰერცოგს და ჰერცოგინიას ხვალ მოელოდეთენიან აქ.

ლონდონი. საღამოს გაზეთებში გამოქვეყნებულია გლენკეესგან 17 ოქტომბერს მიღებული დეპეშა, რომელშიაც ნათქვამია, 9 ოქტომბრის გამარჯვების შემდეგ ინგლისელნი ჭფიქრობენენ, რომ მოწინააღმდეგე ეხლა-კი მოგვასვენებსო, მაგრამ ეს იმედი არ გამართლდა. წინად ხმა გავრცელდა, რომ ამ ომში ბურებს ინგლისელებმა ყველა ზარბაზნები წაართვესო, მაგრამ როდესაც ჯარი ბრძოლის ველიდგან დაბრუნდა, აღმოჩნდა, რომ ეს ამბავი ტყუილია. ბურებს მანამდე წაეღოთ თავიანთი ზარბაზნები, ვიდრე ინგლისელნი გოროკას დაიპერნენენ. როდესაც ინგლისელნი და ბურები შეხვდნენ ერთმანეთს, ტრანსვაალის მხროლელთა ჯარისა მხოლოდ ნაწილი-ღა იყო იქ, დანარჩენი ჯარი-კი სამშვიდობოზედ გასულიყო.

პრეტორია. გენერალის კრონიეს ჯარმა ღილას ყუმბარები დაუშინა მეფკინგს. ქალებსა და ბავშვებს ვადა მიეცათ ქალაქიდგან გასასვლელად.

პრეტორია. ინგლისელთა ცხრა ოფიცერი, რომელნიც პარასკევს ტყვედ მოჰყვნენ დენდისთან ბრძოლის შემდეგ, 12 ოქტომბერს აქ მოიყვანეს. ტყვეებს კარგად ეექცევიან.

პრეტორია. 13 ოქტომბერს კრონიეს ჯარმა ხელ-ახლა დაუშინა ყუმბარები მეფკინგს. დღეს დილით რამდენსამე სახლს ცეცხლი წაეკიდა. ეუბერი იუწუეა, რომ კრონიე 12 ოქტომბერს შეეხვდა ელანსლაგტეგან მომავალ ინგლისის ჯარს. ბრძოლამ, დილის 9 საათიდგან დაწყობილმა, 7 საათამდე გასტანა. ათი კაცი მოკლულ იქმნა, ხოლო ექვსი დაჭრილი. ინგლისის ჯარი ლედისმიტისკენ იქმნა განდევნილი. მეორე ოფიციალური ანგარიში იუწუება, რომ ოიგანესბურგის რაზმსა და ჰოლანდელთა კორპუსს დიდი ბრძოლა მოუხდა მრავალ-რიცხოვან ინგლისის ჯართანაო. ეს ბრძოლა ელანდსლაგტესთან მოხდაო. ბრძოლამ 12 საათი გასტანა. 100 ბური მოკლული და დაჭრილი. ორასამდე კაცი აკლია ჯარსაო.

ლონდონი. პრეტორიიდგან იუწუებიან, რომ 8 ოქტომბერს დენდისთან ბრძოლა დაიწყო დილის 5 საათზედ და დასრულდა ნაშუადღევის 2 საათზედ. ბოერებს ძნელად ასადები ადგილი ეჭირათ, მაგრამ რაკი ინგლისელებმა ერთი ზარბაზანი წაართვეს, ბოერებმა უკან დაიწიეს. 9 ოქტომბერს დილით ბრძოლა განახლდა დენდისა და პლენკეს მახლობლად. ამ ბრძოლაში რამდენმე რაზმმა მიიღო მონაწილეობა.

ლონდონი. ლედი-სმიტიდგან მოსული დეპეშა გენერალ უაიტსაიუწუება, რომ გენერალ იულის ჯარი დილის გაჯარვების შემდეგ დღეს, 13 ოქტომბერს, მოვიდა აქაო. ჯარი თუმცა დაღლილია, მაგრამ მაინც კარგადა გრძნობს თავს, მხოლოდ დასვენებას ჰსაჭიროობს. მოწინააღმდეგემ იიდნავ შეაწუხა გზაშია.

განცხადებანი

პეტერბ. სამკურნალო გამგეობის ნება-რთვით. დიდი კოლოფი ღირს 5 მან., პატარა კოლ. —3 მან. და 1 მ. 50 კაპ.

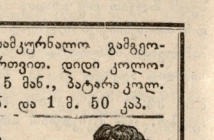

ახალი საშუალება

თმის გასაზრდელად და გასამაგრებლად, რომელიც ეგრეთვე ქერტლსაც აქრობს. შემდეგ, გამოვიდა კიდევ ახალი საშუალება

„ეკვერცხის რძე“

სახის გასანაზღვლად და გასათეთრებლად. „კვერცხის რძე“ არჩენს მზისაგან დამწვარ კანს, სპობს მუწუკებს, ანბილებს კანს. **ფასი ყველასათვის ხელ-მისაწვდომია:** დიდი ჭიქა —2 მან., პატარა—1 მან. 50 კაპ. იყიდება ყველა სავაჭროებში. მთავარი საწყობი არის პეტერბურგში, პუშკინის ქუჩაზედ № 15, სადგ. 12. საწყობს განყოფილებანი აქვს ტფილისში—ერევნის მოედ. საფთექო საქონლის სავაჭრო ამხანაგობაში და ბაქოში, იყიდეთ აკრეთვე ხიდზედ ეპიტავისა და არისტაკოვის საფთექო მაღაზიაში.

ქალაქ გარეთ მცხოვრებთ დაუყოვნებლივ ფოსტით გაეგზავნებათ. (100—150—21)

აბრეშუმის ქსოვილები

ქუთაისის გუბერნიის მეაბრეშუმეობა პირველ ამხანაგობისა ისყიდება **ქუთაისში**—წერეთლის წიგნის მაღაზიაში; **ყვირილაში**—ილია მაღლაკელიძის მაღაზიაში; **ბათუმში**—მაქსიმე კიკვაძის მაღაზიაში (ალტუმრო „საფრანგეთის“ პირდაპირ); **სამტრედიაში**—ქალთა დანელიების სამკერვალოში და სოფ. **კუხეში**—თითონ ამხანაგობის ქსოვილების სახლოსნოში.

(50—ნ.—33) 5. წერეთელი

ისყიდება ახალი წიგნი წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში და ავტორთან ქ. სიღნაღში.

ОПЫТЪ

ГРУЗИНО-РУССКАГО

СЛОВАРЯ

для начальныхъ училищъ

К. БАГАЕВА

ფასი 50 კ. (15—12)

КОГИЛЬИС ЕЛИКИ

ს. გ. სოლოლაშვილი

ყიდულობს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილის 9-დან 2-მდე და ნაშუადღევის 5-დან 7-მდე.

მიხეილის ქუჩა № 32. (10—უ.—10)

Дозволено цензурою, Тифлисъ 14 Октября 1899 г. სტამბა ბ. შარაძისა და ამხანაგობისა რედაქტორ-გამომცემელი ილია ბაბანაძე